

TIPOLOGIA TEXTUAL

Activitats d'introducció

- a) Quins coneixements tens sobre la tipologia textual? De què ens serveix? Quines motivacions tens? Quins objectius?
- b) A continuació tens un discurs. Respon les tres qüestions: contextualitza'l, reflexiona per planificar-ne un semblant i digues quines característiques lingüístiques tindria el que tu faries.

Ingredients per a 4 persones

1 ceba gran picada, 360 g de fideus nº 0 (cabell d'àngel) 4 grans d'all laminats, oli de gira-sol, 800-900 ml de fumet blanc, 1 sípia mitjana (uns 350 g) i la melsa, 5 c.c. allioli negat, Opcional: 8 gambes vermelles pelades

(c.c.: cullerada de cafè)

Preparació de la fideuà: En una paella gran, daurar els alls laminats amb oli de gira-sol. Incorporar els fideus i daurar-los fins que estiguen ben rossos. Han de canviar de color i quedar molt marrons (a vegades sembla que estan prou daurats però quan posem després el fumet acaben quedant massa blancs, no tenir por i deixar que es daurien bé). Reservar.

A la mateixa paella, sofregir la ceba. Quan comence a enrossir-se, afegir la sípia tallada a daus petits. Sofregir una bona estona (10-15 minuts), fins que estigua tova i ben rossa. Mentrestant, posar a escalfar el fumet. Incorporar la melsa a la paella i seguir sofregint 2-3 minuts. Afegir els fideus torrats i remenar bé. Afegir el fumet calent (deixar una mica de fumet per si n'hem d'afegir més al final). Salar i coure durant uns 8 minuts aprox. Fins, que els fideus estiguen al dente. Si es vol afegir

FINALITAT	GÈNERES	ESTRUCTURA	RECURSOS LINGÜÍSTICS
Informar i aportar coneixements sobre un tema.	científics diccionaris, enciclopèdies, manuales, llibres de text, exàmens, conferències. div ulgatius adreçats al gran públic amb temes d'interés general – fulletons de campanyes, d'informació	1. Introducció / presentació, 2. Desenvolupament. 3. Resum / conclusió.	Els paràgrafs subdivideixen, agrupen i ordenen la informació per fer-ne més clara la lectura. 2. El temps verbal predominant és el present d'indicatiu pel seu valor enunciatiu i atemporal. 3. Al lèxic cal triar el mot precís perquè no es produeixi cap ambigüitat. Hi apareixen adjectius classificatius i especificatius, però no valoratius, ja que aquest tipus de text no pretén convèncer ningú.
Exposa de manera raonada i lògica unes opinions per tal de convèncer algú que manifesta una altra opinió. Predominen els judicis de fet – objectius- per sobre dels judicis de valor – subjectius-.	Assaigs, editorials, articles d'opinió, sermons, queixes i reclamacions,...	1. Exposició 2. Demostració 3. Conclusió	Preguntes retòriques, cites cèlebres. 2. Ús de l'oració negativa per contestar afirmacions de l'interlocutor o d'interrogatives retòriques per cridar l'atenció del lector. 3. Verbs i oracions que expressen causa i conseqüència. 4. Nexes conjuntius: ordinals, distributius i classificatius, adversatius, causals, finals...
Intercanviar informació entre els interlocutors	Entrevista, diàlegs teatrals, novel·les...	Ordre de l'espai i en les intervencions, salutació- presentació- cos del diàleg i comiat.	Diversitat de modalitat oracional, asseveració, exhortació... Aparició de fórmules: excuses i formes de polidesa. També hi ha signes del llenguatge no verbal.
Informar sobre estats: de persones i coses (paisatges, cases...)	Retrats, caricatures, guies turístiques, catàlegs comercials...	Ordenació espacial: nord-sud, dalt-baix, esquerra-dreta, dins-fora	Predomini verbs copulatius, abundància de CN i temps verbals imperfectius.

FINALITAT	GÈNERES	ESTRUCTURA	RECURSOS LINGÜÍSTICS
Consisteix a relatar uns esdeveniments reals, versemblants o imaginaris, amb la finalitat d'entretenir o d'informar, segons quin sigui l'objectiu de la persona que narra.	novel·les, contes, relats, llegendes; textos que recorden el que ha succeït, com als llibres de memòries, dietaris, biografies; i també en poesia.	1.Plantejament. 2. Nus. 3.-Resolució	Oracions predicatives: verbs d'acció. 2. El temps verbal més representatiu és el passat, en pretèrit perfet, simple o perifràstic, pel seu aspecte perfectiu, amb altres temps de passat (imperfet, plusquamperfet, perfet anterior, indefinit). 3. Els adverbis i les locucions adverbials de temps i de lloc situen les seqüències de la narració. 4. Els connectors poden expressar tant la successió temporal com la causal.
Dirigir, ordenar i aconsellar.	Receptes de cuina, consells per al maneig d'un aparell, normes de presentació d'un treball...	Ordenació de les accions mitjançant xifres o lletres. Pot tenir il·lustracions per ser més clarificador	Formes verbals amb valor d'obligació: present, imperatiu, perífrasis d'obligació i futur. Predomini de connectors d'ordre o altres indicadors (numerals, guionets...)
Avançar fets o esdeveniments que encara no han ocorregut.	Horòscops, butlletins metereològics, previsions econòmiques...	La informació s'ordena a partir detemes-assumptes.	Hi ha molts temps verbals en futur, adverbis detemps, perífrasis de probabilitat i oracions condicionals.
Embellir el llenguatge i cridar l'atenció dels receptors.	Poemes, cartes, converses quotidianes, embarbussaments...	Pot emprar la divisió en paràgrafs, la rima i altres recursos	Figures retòriques: (metàfora, metonímia...) Jocs de paraules dobles, cacofonies...

gambes vermelles pelades, afegir-les en aquest punt i deixar que es cogueu amb l'escalfor de la pròpia fideuà.

Acabar la cocció 2-3 minuts al grill del forn fins que els fideus queden cap amunt i secs. Si no tenim forn o no hi cap la paella, una alternativa és tancar la paella amb una tapa o amb paper de plata.

Presentar la fideuà acompanyada d'allioli negat.

c) Quins texts produeixes a l'institut i quins fora? Quins crees amb més facilitat?

TIPOLOGIA TEXTUAL	FUNCIONS DEL LENGUATGE	CLASSIFICACIÓ PROSÒDICA ORACIONS
Narratiu	Referencial	
Descriptiu	Referencial	Enunciativa (afirmativa)
Argumentatiu	Expressiva o emotiva	Enunciativa (negativa i Interrogativa)
Predictiu		Desiderativa
Instructiu	Apel·lativa o conativa	Exhortativa o Imperativa
Retòric	Poètica	Interrogativa Exclamativa
Conversacional	Fàtica	“Apareixen totes”
Expositiu	Referencial Metalingüística	Enunciativa (afirmativa)

